

[P. M. Dam.]

måde. Jeg tror også, det samme kan siges med hensyn til de danske handelsinteresser. Gensidige fordele ved samarbejdet giver altid det bedste forhold mellem parterne.

Idet jeg takker den højtærede statsminister for fremsættelsen af forslaget til lov om pengesedler m. v. på Færøerne, og idet jeg iøvrigt takker det høje ministerium og rigsdagens samtlige partier for særlig torståelsesfuld behandling af det dansk-færøske spørgsmål, skal jeg på det varmeste på mit partis vegne og som færøsk rigsdagsrepræsentant anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige vedtagelse.

Himmelstrup: Det ligger i sagens natur, at alle de foranstaltninger, der kan træffes for at befæste det gode forhold mellem Danmark og Færøerne, når det kan ske indenfor rimelige grænser, skal træffes. Den lov om Færøernes hjemmestyre, som blev gennemført af den danske rigsdag i fjor forår, er jo et tydeligt udtryk herfor. I denne lov er det angivet, hvad der skal være færøske særanliggender. I bilag til loven er opført en række særlige områder, som allerede nu skal betragtes som færøske særanliggender, og om en anden række af områder, som væsentlig refererer sig til folkekirkenes forhold og til politiets forhold m. m., skal der optages forhandlinger til afgørelse af, hvorvidt de skal være færøske særanliggender eller ikke. I disse bilag er pengevæsenet overhovedet ikke nævnt, og det betyder, at pengevæsenet ikke er noget færøsk særanliggende. Det er et rigsansliggende, og dette er også udtrykkeligt fremhævet, vistnok også af den højtærede statsminister i hans fremsættelsestale.

Den ærede foregående taler har i dag gjort rede for, hvorledes man er kommet ind på hele dette forhold, hvorledes Færøerne under besættelsen, da de var afskåret fra Danmark og på alle områder knyttedes til England, fik deres særlige pengesedler, og hvorledes der, da den overenskomst, som blev sluttet mellem Færøerne og England, blev ophævet i 1947 eller 1948, yderligere blev ført en række forhandlinger med danske embedsmænd om forskellige spørgsmål, deriblandt også spørgsmålet om den fremtidige ordning af de forhold, som vi behandler her. Resultatet er den indstilling, som er kommet fra det pågældende embedsmandsudvalg, og som er optrykt som bilag 8 til lovforslaget.

Jeg må måske gøre den bemærkning, at det havde været rimeligt, når der såvel i bemærkningerne til lovforslaget som i den højtærede statsministers fremsættelsestale tales om en indstilling, at man da også havde

fået at vide, fra hvem denne indstilling stammer, hvilke embedsmænd det er, der har ført disse forhandlinger. Jeg ser, at der i et af bilagene — det er bilag 11 — er en pressemeddelelse, som er udsendt af statsministeriet, og som er underskrevet af departementschefen i statsministeriet.

Lovforslaget går altså ud på at give Færøerne egne pengesedler eller et eget pengevæsen, således som der står i lovforslagets § 2, og at det færøske pengevæsen skal henhøre under statsministeriet.

I § 1 fremhæves det, at disse særlige færøske pengesedler skal være lovligt betalingsmiddel. Hidtil har det jo været således her i landet, at nationalbankens sedler har været de eneste, der har været lovligt betalingsmiddel mand og mand imellem og overfor de offentlige kasser. Her kommer vi altså ind på, at de færøske pengesedler bliver lovligt betalingsmiddel på Færøerne, og det bliver altså ikke tilfældet med nationalbankens sedler.

Jeg må sige, at jeg synes, den begrænsning af nationalbankens seddelmonopol, som dette forslag er udtryk for, burde have været udtrykt tydeligere, at det måske burde tilkendegives også i selve seddelbankloven af 1936, ifølge hvilken jo den danske nationalbanks sedler er lovligt betalingsmiddel indenfor det område, som på det daværende tidspunkt også omfattede Færøerne. Jeg mener altså, at det på en eller anden måde burde komme til udtryk, at det, der sker her, i virkeligheden betyder en begrænsning af den danske nationalbanks hidtidige seddelmonopol.

Der er også ting, man fæster sig ved ved gennemlæsningen af lovforslaget, når man sammenholder det med seddelbankordningen, som vi kender den her i Danmark i medfør af loven af 1936. Som det er udtrykt i § 2 i det foreliggende lovforslag, skal det færøske pengevæsen henhøre under statsministeriet. Det kan vel ikke være anderledes, men forholdet er ellers det, at seddelvæsenet her i Danmark, således som det forvaltes af Danmarks Nationalbank, henhører under handelsministeriet.

Endvidere er der spørgsmålet om, hvem der skal godkende sedlerne. Det er i henhold til loven af 1936 her i Danmark handelsministeriet, der gør det for nationalbankens vedkommende, medens det i lovforslaget foreslås, at det henlægges til statsministeriet i forbindelse med lagtinget.

Endelig er der spørgsmålet om selve seddelmængden. Efter den danske seddelbanklov er det nationalbanken, seddelbanken, der bestemmer seddelmængdens størrelse,